

Patoloji ve Bilişim

Dr. Mehmet Akif ÇİFTÇİOĞLU^a, Dr. Kemal Hakan GÜLKESEN^b

^aAkdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji AD, Antalya

^bAkdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi AD, Antalya

Son yıllarda bilişim teknolojilerinin gelişmesi, diğer tıp branşları gibi patolojinin de uygulanmasını derinden etkilemiştir. Bir patoloji merkezinin günlük rutin işleyişini destekleyen bilgi sistemine “Patoloji Bilgi Sistemi” denir. Patoloji merkezlerindeki tüm iş akışının ve raporlamanın bilgisayar sistemleri ile desteklenmesi ile yapılan işin hızlandığı ve kalitesinin arttığı söylenebilir. Bilgi teknolojileri yalnızca merkezlerin kendi içlerinde değil, uzaktan tanı koymakta da kullanılmaktadır. Telepatoloji adı verilen bu yöntemle çok uzaklardaki patoloji merkezlerinin bilgi birikimlerinden yararlanmak artık mümkündür. Diğer yandan mikroskopik görüntülerin dijital olarak saklanması ve iletilmesi, bu görüntülerden yararlanarak üç boyutlu modelleme, görüntü analizi yapılması da patoloji pratiğine eklenen olanaklardır. Dijital görüntüler web ve çokluortam gibi olanaklar, patoloji eğitiminin hizmetindedir. İnternetin ve webin sağladığı olanaklar ile dünyanın değişik yerlerindeki hekimler haberleşebilmektedir. “Elektronik posta listeleri” sayesinde sanal topluluklar oluşmuş ve paylaşım artmıştır. Moleküler bilgilerin genişlemesi ile moleküler patoloji de giderek önem kazanmaktadır. Bu alan biyoenformatik ile yakından ilişkilidir ve patoloji araştırmaları açısından biyoenformatik teknikleri giderek daha çok önem kazanacaktır.

Diğer yandan, tıp bilişiminin geneli açısından patolojinin özel bir önemi vardır. Hastalıkların oluş biçimleri ve tanıları ile ilgilenen patoloji, bilginin temsili; isimlendirme, sınıflama, kodlama için gerekli bilgilerin en yoğun olarak kullanıldığı alandır. Bilindiği gibi 1965’te American College of Pathologists SNOP (Systematized Nomenclature of Pathology) isimlendirme ve sınıflandırma sistemini çıkarmış, bu sistem geçtiğimiz 40 yılda isimlendirme, sınıflandırma ve kodlama ile ilgili önemli bir referans olarak varlığını sürdürmüştür. Bu sistem zaman içinde evrim geçirerek SNOMED CT (Systemized Nomenclature of Medicine-Clinical Terms) haline dönüşmüştür. Bu çalışmada yukarıda sözü edilen uygulamalar incelenmiştir.